

Dünya vatandaşı zengin, sade fakir

Yaprak Özer / İndeks İletişim, Yönetim Kurulu Başkanı

Harvard Üniversitesi ekonomi profesörlerinden Jeffrey Frankel, küresel gelir eşitsizliğinin düştüğünü söylüyor. Sermaye oluşumu ve büyüme konularında uzman olan Prof. Frankel, geçmiş ABD Başkanlarından Bill Clinton döneminde Beyaz Saray'a ekonomi danışmanlığı yapmış bir akademisyen.

Frankel'in Harvard Üniversitesi blogunda kaleme aldığı son yazılarından biri, eşitsizlik üzerine paradoks. Ülke bazında eşitsizlik arşa çıkarken, küresel olarak düşüyor. Frankel'i makalesi dikkatimi çektiği için paylaşıyorum; kendimce özetlemem gerekirse eşitsizlikte dostlar alışverişte görsün dönemi yaşıyoruz.

Frankel şu ilginç soruyu soruyor: küresel eşitsizlik kavramı üzerinde düşünürken, insanların ülke yerine "dünya vatandaşı" olduğunu varsayarsak ne olur? Cevapta çelişki var tabii; küresel gelir dağılımı tahminleri eşitsizlikte bir azalma olduğunu gösterse de çoğu ülkede tavan yapan gelir eşitsizliği nasıl açıklanacak?

Küresel eşitsizlikteki düşüşün gizemini açıklayalım hemen; Çin, Hindistan ve diğer gelişmekte olan ülkeler kişi başına düşen gelirlerini 1980'lerden bu yana tarihi hızlarda yükseltince, yoksulluktan ışık

hızıyla kurtulan milyonlarca insan oldu. Büyük ve fakir ülkeler ile zengin ülkeler arasındaki uçurumun azalması, küresel gelir eşitsizliğini, bu ülkelerde devam eden eşitsizlikten daha fazla azalttı.

Bir örnek; 1981-2010 arasında Çin'de toplam 680 milyon insan yoksulluktan kurtuldu. Bu sayı, küresel düşüşün ¾'ünü oluşturuyor. Soru şu: Çin'in büyümesi, yoksulların çoğunu bu durumdan kurtarıyorsa, azınlıkta kalan yoksullara hiç ulaşamıyorsa, eşitsizliğin azalması zenginleri daha fazla kolluyorsa, Çin'i nasıl değerlendirmeliyiz?

Benim çıkardığım sonuç şu, konulara nereden baktığınız çok önemli. Ne görmek istiyorsanız ona göre sonuç çıkarabilirsiniz. Sonuçların hepsi doğru, bir tek yaşananlarda bir yanlışlık olduğu görülüyor. Anlayabilene aşk olsun.

İlgilenenler için:

<https://www.belfercenter.org/publication/inequality-falls-globally-even-it-rises-within-country>